

GÖYARCI

3

ISSN-0207-4710
2007-ci il

NAĞILLAR

ŞEİRLƏR

OYUNLAR

KİM NƏ ELƏYİR, ÖZÜNƏ ELƏYİR.

Dəniz dostum MİRZƏYƏ

Kasıb bir kişi var imiş. O, həmişə öz-özünə deyərmiş:

- Kim nə eləyir, özünə eləyir.

Bir gün şah gəzintiyyə çıxanda həmin kişinin sözünü eşidib, düşüncələrə dalır. Söz o qədər onun xoşuna gəlir ki, kişiyyə bir qızıl verib deyir:

- Hər gün mən gəzintiyyə çıxanda yaxınlaşıb o kəlamı söylə. Əvəzində hər dəfə sənə bir qızıl bağışlayacağam.

«Dama-dama göl olar», - deyirlər. Günlər bir-birini əvəz etdikcə, qızılların sayı artır, kasıb kişi gündən-günə varlanmağa başlayır.

İçindən qırıla-qırıla qalan vəzirin hər gün heç nədən bir qızıl qazanan kişiyyə paxıllığı tutur. Çox düşünüb-daşınandan sonra həmin adamı yanına çağırır ona qonaqlıq verir. Şahın sarımsaqdan zəhləsi getdiyini bildiyi üçün vəzir xörəyə çoxlu sarımsaq vurdurur.

Növbəti dəfə kasıb kişi şahla yaxınlaşıb «Hər kim nə eləyirsə, özünə eləyir» kəlamını söyləyəndə hökmdar sarımsaq qoxusu hiss edir. Özünü ələ alıb, kişiyyə iki qızıl verir. Bir məktub yazıb tapşırır ki, bunu apar filan yerdə filankəsə ver. Məktubu oxuyan kimi o adam sənə mükafatlandıracaq.

Kişi sevincək yola düşür. Yolda vəzir onun qabağını kəsib hara getdiyini soruşanda bəxti gətirən kasıb başına gələnləri danışır.

Vəzir kişini dilə tutub məktubu ondan alır. Aparıb həmin adama verir ki, mükafatı özü alsın. Məktubu oxuyan kişi tez qılıncını çəkib vəziri iki şaqqa eləyir.

Sən demə şah məktubda yazıbmış: «Bu məktubu sənə gətirəni iki şaqqa elə!»

Rəssam
İlqar

Səhəri gün şah vəzirin başına gələnleri eşidib pərişan olur. Kasıb kişini çağırır ondan məsələnin nə yerdə olduğunu soruşur. Kişi başına gələnleri şahla danışmış sözünü yenə də həmin cümlə ilə bitirir:

«Şah sağ olsun, kim nə eləyirsə özünə eləyir».

Şah kişinin cavabından çox razı qalır və ona çoxlu qızıl verir.

ELM VƏ HELM

Dostum Hacı Nadirə

Cavan bir oğlanı bir müdrik insanın yanına qoyurlar ki, elm öyrənsin. Günlər, aylar bir - birini əvəz etdikcə oğlan öz müəllimindən çox şey öyrənir. Ustad da öz şagirdindən çox razı qalır.

Bir gün oğlan müəllimindən soruşur ki, ustad, mən bu biliklə kəndimə qayıdıb işləyə bilərəmmi?

Müəllim gülümsünüb deyir:

- Oğul, elminə sözüm yoxdu, ancaq gərək bir il də qalıb helm öyrənəsən.

Oğlan soruşur:

- Ustad, elmlə kifayətlənmək olmazmı?

- Olmağına olar, oğul, ancaq sözünün yerini bilməyəndə - helm sahibi olmayanda bəzən elm də insanın köməyinə gəlmir.

Evlərinə tələsən oğlan bir il artıq qalmaq istəmir.

Müəllimindən icazə alıb kəndlərinə qayıdır.

Oğlan kəndə çatanda görür ki, bir molla camaatı başına yığıb cəfəng-cəfəng şeylər danışır.

Öz elminə güvənən gənc üzünü adamlara tutub deyir:

- Camaat, bu adamın elmdən xəbəri yoxdu, ağzına gələn boş-boş sözlərlə sizi aldadır.

Molla üzünü adamlara tutub deyir ki, bu kafirin dərslərini vermək lazımdır.

Qəzəblənən adamlar oğlana hücum çəkib onu o ki, var döyürlər. Bir təhər öz canını qurtaran gənc yenidən öz müəlliminin yanına gəlib başına gələnleri danışır.

Müəllim gülümsünüb deyir:

- Ay oğul, sənə dediyin sözlər elmi cəhətdən düzdür. Ancaq helm sahibi olsaydın bilərdin ki, o savadsız camaatın yanında bu cür danışmaq olmaz.

Beləliklə, oğlan bir il də ustadının yanında qalıb helmin sirlərini öyrənir və yenidən kəndlərinə qayıdır. Yenə də görür ki, həmin savadsız molla camaatı başına yığıb boş-boş şeylər danışır. Qisas hissi oğlanın ürəyini bürüyür. O yaxına gəlib, uca səslə adamlara deyir:

- Camaat, mən çox avam olmuşam. Bu ağıllı insanı təhqir eləmişəm. İndi başa düşürəm ki, bu molla çox bilikli adam imiş. Bu insan o qədər müqəddəsdir ki, kim onun saqqalından bir tük qoparıb saxlaya bilsə, böyük savab sahibi olar.

Söz oğlanın ağzından çıxan kimi, adamlar onun saqqalını yolmağa başlayırlar.

Beləliklə, öz elmi ilə düşməni ilə bacarmayan insan helmi ilə ondan intiqam almağa nail olur.